

Kunnan menettely asiakirjapyynnön käsittelyssä

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 8.6.2023 osoittamassaan kantelussa arvostellut muun ohessa sitä, ettei hänen Joutsan kunnanhallitukselle sähköpostitse 12.5.2023 osoittamaansa asiakirjapyyntöä olisi käsitelty viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) mukaisesti. Kantelija on kuntalain 83 §:n ja julkisuuslain nojalla pyytänyt otteen Joutsan kunnanhallituksen esittelystä ja päätöksestä liitteineen 8.5.2023 § 101. Hän on pyynnössään edellyttänyt perustellun päätöksen tekemistä valitusosoituksineen, mikäli asiakirjaa ei anneta.

Kantelija on lähettänyt lisäkirjoituksen 18.6.2023.

SELVITYS JA LAUSUNTO

Joutsan kunnanhallitus on 11.12.2023 § 266 antanut selvityksen ja lausunnon.

VASTINE

Kantelija on antanut vastineensa.

RATKAISU

Säännökset

Asiakirjan antamisesta päättämisestä säädetään julkisuuslain 14 §:ssä. Sen 3 momentin mukaan, jos virkamies kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa, hänen on: 1) ilmoitettava tiedon pyytäjälle kieltäytymisen syy, 2) annettava tieto siitä, että asia voidaan saattaa viranomaisen ratkaistavaksi, 3) tiedusteltava asian kirjallisesti vireille saattaneelta tiedon pyytäjältä, haluaako hän asian siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi, sekä 4) annettava tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista.

Momentin 4 mukaan asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön. Jos pyydettyjä asiakirjoja on paljon tai niihin sisältyy salassa pidettäviä osia tai jos muu niihin rinnastettava syy aiheuttaa sen, että asian käsittely ja ratkaisu vaativat erityistoimenpiteitä tai muutoin tavanomaista suuremman työmäärän, asia on ratkaistava ja tieto julkisesta asiakirjasta annettava viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.

Tapahtumatiedot sekä kunnan selvitys ja lausunto

Kantelija on sähköpostitse 12.5.2023 kuntalain 83 §:n ja julkisuuslain nojalla pyytänyt otteen Joutsan kunnanhallituksen esittelystä ja päätöksestä liitteineen 8.5.2023 § 101. Hän on pyynnössään edellyttänyt perustellun päätöksen tekemistä valitusosoituksineen, mikäli asiakirjaa ei anneta.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja on 15.5.2023 vastannut kantelijalle, että kyseinen asia on yksityisyyden suojan piiriin kuuluva ja työelämän tietosuojalainsäädännön perusteella luottamuksellinen ja ei-julkinen. Vastauksen mukaan menettelystä on päätetty kunnanhallituksessa 8.5.2023 ja menettelytapa on tarkistettu Kuntaliiton johtavalta lakimieheltä.

Kantelija on 15.5.2023 vastannut muun ohessa, että hän haluaa asiansa siirrettäväksi viranomaisen ratkaistavaksi. Lisäksi sähköpostissa 28.5.2023 hän on ilmoittanut muun muassa, että hän ei ole saanut pyytämäänsä tietoa eikä valituskelpoista päätöstä asiassa ja että viranomaisen on pyydettäessä tehtävä asiasta valituskelpoinen päätös.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja on 29.5.2023 vastannut kantelijalle, että hänellä ei ole tässä vaiheessa mitään lisättävää aiemmin lähettämäänsä selontekoon.

Kunnanhallituksen lausunnossa on muun muassa todettu, että kunnanhallituksen puheenjohtaja eväsi kantelijan asiakirjapyyntönsä saatuaan asiassa lainopillista konsultaatiota koskien asia-

kohdan salaiseksi julistamista siihen saakka, kunnes se oli saanut päätöksenteossa ratkaisunsa. Kunnanhallitus on jatkanut asian käsittelyä kokouksessaan 12.6.2023 § 130, jonka jälkeen myös asian käsittely toukokuun kokouksessa tuli julkiseksi. Selvityksessä viitataan julkisuuslain kohtiin, joihin vedoten asiakirjoja on salattu siihen saakka, kunnes asia on tullut loppuun käsitellyksi. Lisäksi itse asia on edelleen sen jälkeenkin salassa pidettävä julkisuuslaissa viitattuihin kohtiin nojaten.

Arviointi sekä johtopäätökset ja toimenpiteet

Kantelija on kirjallisessa asiakirjapyyntössään 12.5.2023 Joutsan kunnalle sekä kahdessa muussa viestissä pyytänyt viranomaisen valituskelpoista ratkaisua, mikäli hänen pyytämiään asiakirjoja ei anneta hänelle.

Katson kantelun sekä Joutsan kunnan selvityksen ja lausunnon perusteella, että Joutsan kunta ei ole menetellyt kanteluasiassa julkisuuslain 14 §:n menettelysäännösten mukaisella tavalla. Julkisuuslain mukaan kunnan olisi tullut antaa kantelijalle tieto siitä, että asia voidaan saattaa kunnan ratkaistavaksi, tiedustella häneltä, haluaako hän asian siirrettäväksi kunnan ratkaistavaksi, sekä antaa tieto käsittelyn johdosta perittävistä maksuista. Pyyntö olisi tullut lisäksi käsitellä viivytyksettä ja viimeistään julkisuuslaissa säädettyssä määräajassa.

Kiinnitän Joutsan kunnan huomiota julkisuuslain menettelysäännösten noudattamiseen.

Kantelu ei ole johtanut muihin laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Pulkkinen